

8. Глазунова Н.И. Государствоведение : учеб. пособие / Н.И. Глазунова. – М. : ГУУ, 2000. – 296 с.

9. Погорілко В.Ф. Державознавство / В.Ф. Погорілко, С.В. Бобровник // Юридична енциклопедія: в 6 т. – К., 1999. – Т. 2: Д-Й.

10. Загальна теорія права : підручник / за заг. ред. М.І. Козюбри. – К. : Ваїте, 2016. – 392 с.

Добробог Людмила Миколаївна
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри загальноправових
дисциплін юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КОДИФІКАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

На окрему увагу заслуговує питання проблем кодифікації законодавства загалом й екологічного законодавства зокрема.

Зауважимо, вже доволі давно вказується на необхідність прийняття Екологічної конституції Землі, зважаючи на те, що чинне міжнародне екологічне право не є достатньо досконалим засобом для розв'язання відповідних проблем. Воно, зокрема, належним чином не систематизоване і не кодифіковане. В його системі відсутній базовий правовий акт, який би цементував цю правову нішу і забезпечував комплексний підхід в екологічній сфері. Цю проблему не вирішують чинні міжнародно-правові акти загального характеру – Стокгольмська декларація з навколишнього середовища, Декларація Ріо-де-Жанейро з навколишнього середовища і розвитку (1992 р.), Всесвітня хартія природи (1982 р.). Ці документи не мають обов'язкової юридичної сили і не є системоутворюючими для міжнародного екологічного права [5, с. 4].

До того ж, пріоритет в ініціюванні розробки і прийняття Екологічної конституції Землі належить українським ученим. Уперше ця ідея була висловлена українською делегацією (Ф. Бурчак, М. Костицький, С. Кравченко, Ю. Туниця, Ю. Шемшученко) на Міжнародній науковій конференції з проблем федералізму у нью-йоркському університеті «Хофстра» (1992 р.), де було прийнято резолюцію «Про створення нових організаційних структур міжнародного екологічного співробітництва» і підтримано ідею прийняття на рівні ООН Всесвітньої екологічної конституції.

На 19-й спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН, присвяченій питанню всебічного огляду та оцінки здійснення «Порядку денного на XXI століття», від імені України було проголошено ініціативу створення «глобального міжнародно-правового акта, покликаного гарантувати екологічну безпеку всіх країн світу. Такого акта, який визначив би допустимі норми екологічної поведінки усіх держав в інтересах виживання й процвітання ци-

вілізації у XXI столітті» [1].

Екологічна конституція Землі повинна мати, як вказує Ю. Туниця, статус Основного Закону виживання цивілізації і сталого розвитку, який, не загрожуючи суверенітету жодної країни, її політичному устрою, віросповіданню громадян, національним інтересам, водночас забезпечував би кожній державі зокрема і світовій спільноті загалом екологічну та економічну безпеку, а окремій людині – нормальні для її життя природні умови як нині, так і у майбутньому [4, с. 32].

Водночас не можемо не нагадати слова іншого вченого, що можна дискутувати з приводу назви, структури чи наповнення Екологічної конституції Землі, про доречність її назви як Глобальної конституції сталого розвитку, Глобальної конституції виживання, чи просто – Глобальної конституції, Конституції Землі, одним із розділів якої була б Екологічна конституція Землі, але найменшого сумніву щодо ідеї Екологічної конституції Землі, її актуальності і своєчасності не повинно бути. Без такої Конституції і відповідних міжнародних структур, створених для втілення її норм у життя, охорони та дотримання, виконання «Agenda-21» реалізація програми сталого розвитку залишиться декларацією, світове суспільство сповзатиме в епоху нових глобальних криз і міжнародних конфліктів [2, с. 38].

Інший українець, О. Прогнімак, став ініціатором створення Екологічної конституції Євразії. Зокрема, він вказує, що за останні два десятиліття з'явилося безліч міжнародних та внутрішньодержавних документів, спрямованих на поліпшення екології конкретних країн і планети в цілому. Це є модним трендом. Однак, як показує їх ретельний аналіз, у більшості своїй документи мають декларативний характер. Це просто набір красивих фраз та обіцянок. Зобов'язання ж за документами, де прописані конкретні механізми поліпшення стану нашої планети, найбільші забруднювачі Землі виконувати не поспішають. Наприклад, США так і не стали членом Кіотського протоколу. Або взяти ядерну енергетику – найбільшу потенційну небезпеку для планети і людей. Після подій в Чорнобилі Європа та майже весь світ мали намір поступово відмовитися від атомних АЕС. Однак пройшло зовсім небагато часу – і комерційні інтереси взяли гору над інтересами екологічної безпеки. Потрібні були події на японській АЕС «Фукусіма-1», щоб людство згадало: мирний атом – не такий вже й мирний. Настав час усвідомити: без якнайшвидшого впровадження в життя глобальної «зеленої» філософії цивілізація приречена на загибель. Ініціатором, рушійним механізмом і головним контролером реалізації «зелених» ідей на території Євразії має намір стати Євразійське Об'єднання Зелених Партій, яким і було підготовлено Екологічну конституцію Євразії [3].

Отже, аналіз чинного законодавства у сфері охорони і раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки дозволяє дійти висновку про його надмірну «зарегульованість» – в окресленій сфері існує значна кількість нормативно-правових актів, які доволі часто спричи-

няють колізії. У свою чергу, наявність значної кількості актів зменшує ефективність їх застосування. Сучасні екологічні відносини, що активно розвиваються, потребують адекватного правового регулювання. Тому проведення ретельної систематизації екологічного законодавства вкрай необхідне. Кодифікування дозволить подолати безсистемність і нелогічність чинного законодавства. Відтак, одним із завдань сучасної держави є виявлення та подолання проблем, що заважають проведенню кодифікаційних робіт екологічного законодавства і, як наслідок, прийняття Екологічного кодексу.

Література

1. Гарантувати екологічну безпеку планети. Виступ Президента України на 19-й спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН, присвяченій питанню всебічного огляду та оцінки здійснення «Порядку денного на XXI століття» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/portal/all/herald/2005-11/a4-v11.pdf>.
2. Голубець М.А. Екологічна Конституція Землі в контексті глобалізації і сталого розвитку / М.А. Голубець // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2006. – Вип. 6.8. – С. 34-38.
3. Прогнімак О. Екологічна Конституція Євразії – це глобальний «зелений» світоглядний проект атаки на екологічний Армагеддон [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rbc.ua/ukr/interview/show/a-prognimak-ekologicheskaya-konstitutsiya-evrazii-eto-22032011150400>.
4. Туниця Ю. Екологічна Конституція Землі: сутність і концептуальні засади / Ю. Туниця // Вісник Національної академії наук України. – 2005. – № 11. – С. 32-42.
5. Шемшученко Ю. Екологічна Конституція Землі: від ідеї до практичного втілення / Ю. Шемшученко // Вісник Національної академії наук України. – 2007. – № 9. – С. 4-7.

Доненко Валерій Вікторович
доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри загальноправових
дисциплін юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Досвід майже всіх років державотворення незалежної України свідчить, що основні проблеми, з якими стикається як держава, так і суспільство, полягають саме у сфері забезпечення нормального режиму виконання законів, розбудови правозастосовних інституцій, створення правової системи, яка б слугувала людині, а не виступала безпорадним і часто байдужим статистом активності тоталітарних рудиментів на правовому просторі [1, с. 28]. Не є винятком і сфера забезпечення безпеки дорожнього руху.

В умовах зростання автотранспортних засобів, збільшення кількості дорожньо-транспортних пригод все актуальніше постає питання визначення